

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
GÜZEL SANATLAR FAKÜLTESİ
RESİM BÖLÜMÜ

BİTİRME TEZİ

**(DİPLOMA ÇALIŞMASI DERSİ KAPSAMINDA HAZIRLANAN ARAŞTIRMA VE
UYGULMA RAPORU)**

SUALTI SERENADI

ESMANUR SOLA

Tez Danışmanı

Dr.Öğretim Üyesi Hatice Doğan

ERZURUM-2024

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM

Sanatta Hayvan İmgesinin Tarihi	4
18. ve 19. Yüzyılda Bilimsel Keşifler	6
Sanatta Suda Yaşayan Canlıların Tasviri	10
Dijital Sanatta ve Fotoğrafçılıkta Suda Yaşayan Canlılar	14
Resim Sanatında Doku	16
Hayvan Tasvirinde Doku	16
Sualtı Canlılarının Tavirinde Doku	18
Denizde Yaşayan Canlılar	20
Bazı Deniz Canlıları	21

İKİNCİ BÖLÜM

UYGULAMA RAPORU

Uygulamanın Yapılış Gerekçesi	26
İçerik ve Biçime Yönelik Saptamalar	26
Uygulamanın Düşünsel Yönü	27
Resimler	28
KAYNAKÇA	35
ÖZGEÇMİŞ	38

GİRİŞ

Resim sanatında deniz canlılarının dokuları, sanatçılar için oldukça ilgi çekici ve zorlayıcı bir konudur. Deniz canlılarının çeşitliliği, renkleri, desenleri ve dokuları, resimde farklı estetik ve teknik yaklaşımların kullanılmasını sağlar. Deniz canlılarının dokularının başarılı bir şekilde resmedilmesi, izleyiciye deniz altı dünyasının gizemli ve büyüleyici atmosferini aktarmada kritik bir rol oynar. Bir sanatçı, deniz canlılarının dokularını resmederken, su altı yaşamının özgünlüğünü ve karmaşıklığını yakalamak için dikkatlice gözlem yapar. Denizanasının şeffaf dokusu, mercanların sert ve karmaşık yapıları, balıkların pullarının ışık altında parıltısı gibi özellikler, sanatçının gözlem yeteneği ve detaylara olan hassasiyetiyle başarılı bir şekilde yansıtılmalıdır. Deniz canlılarının dokularının resimdeki önemi sadece estetik değil, aynı zamanda duygusal ve anlatsal derinliği de etkiler. Örneğin, bir balinanın derisindeki kırışıklıklar ve yaralar, denizaltı yaşamının zorluklarını ve doğanın acımasızlığını anlatırken, renkli mercan resiflerinin yumuşak ve dokunsal görüntüsü, denizaltı dünyasının barış ve güzellik dolu yönlerini yansıtabilir. Deniz canlılarının dokuları, resimde kompozisyon ve dengeyi oluşturmak için de kullanılabilir. Farklı dokuların yan yana getirilmesi veya karşılaştırılması, izleyicinin dikkatini çeker ve bir resmin görsel ilgisini artırır. Örneğin, bir denizatinin ince ve şeffaf dokusu, bir yengecin kalın ve pürüzlü kapanmasıyla karşılaştırıldığında, zıtlık ve denge yaratır. Sonuç olarak, resim sanatında deniz canlılarının dokuları, sanatçılar için hem teknik bir meydan okuma hem de yaratıcı bir fırsattır. Bu dokuların ustalıkla resmedilmesi, izleyiciye deniz altı dünyasının güzelliklerini ve karmaşıklıklarını sunar ve bir sanat eserine derinlik, karakter ve anlam katar.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA RAPORU

Uygulamanın Yapılış Gerekçesi

Esmanur Sola diploma projesi kapsamında ürettiği “Sualtı Serenadı” başlıklı projede su altındaki esrarengiz dünyaya vurgu yapmıştır. Proje, sualtı ekosistemindeki çeşitliliği ve canlıların adaptasyon yeteneklerini ayrıntılı bir şekilde incelemiştir. Her bir su altı canlısının benzersiz özelliklerini ve doğadaki önemini vurgulamıştır. Bu canlılar, bazen en ince detaylarıyla dikkat çekerken, bazen de büyük ve etkileyici formlarıyla hayranlık uyandırır. Okyanusların derinliklerinde yaşayan canlılar, ışığın ulaşamadığı karanlık sularda bile hayatta kalma yetenekleriyle dikkat çeker. Kendi ışıklarını üretebilen bu muhteşem varlıklar, biyoluminesans yetenekleriyle çevrelerini aydınlatır ve avlarını çekerler. Bazıları, avlanma stratejileriyle şaşırtırken, diğerleri savunma mekanizmalarıyla hayatta kalır. Suyun yüzeyine yakın bölgelerde, renklerin ve desenlerin zengin bir çeşitliliği gözlemlenir. Bu canlılar, parlak ve çekici renkleriyle hem avcılardan korunur hem de çiftleşme ritüellerinde rol oynar. Bu büyüleyici görsel şov, okyanusun üzerindeki dünyayı bile gölgede bırakır. Okyanuslardaki yaşam, insanlık için de büyük bir ilham kaynağı olmuştur. İlham verdikleri teknoloji, sanat ve bilim alanlarında sayısız buluşa ve esere zemin hazırlamıştır. Bu canlıların adaptasyon ve hayatta kalma yetenekleri, doğanın inanılmaz gücünü ve yaratıcı zekasını gözler önüne serer. Okyanus canlıları, doğanın estetik anlayışının en güzel örneklerinden biridir. Bu muhteşem varlıklar, yalnızca hayatta kalma yetenekleriyle değil, aynı zamanda göz alıcı görünüşleriyle de dikkat çekici olmuştur. Deniz canlılarının zarif formları, canlı renkleri ve simetrik desenleri, bu proje için ilham kaynağı olmuştur.

İçerik ve Biçime Yönelik Saptamalar

"Sualtı Serenadı" adlı bu çalışmada, renk ve doku ön plana çıkarılarak izleyiciye doğanın büyüleyici güzellikleri sunulmuştur. İçerik olarak, bu çalışma su altı dünyasının biyolojik çeşitliliğini ve görsel zenginliğini vurgular. Her canlının kendine özgü renk paleti ve dokusal detayları, doğanın zenginliğini ve evrimsel uyumunu gözler önüne serer. Renkler ve dokular dikkatle tuvale işlenerek izleyicinin su altı dünyasının canlılığına ve dinamizmine tanık olması sağlanmıştır. Su altı canlılarının renkleri, resimlerde büyük bir rol oynar. Mercanların parlak mavi, turuncu ve mor tonları; balığın canlı yeşil, sarı ve mavi renkleri doğanın estetik

zenginliğini sergiler. Bu renkler özenle seçilmiş ve harmanlanmıştır; böylece izleyicinin gözleri resmin her köşesine çekilmiştir. Renklerin uyumu ve kontrastı, resmin dinamizmini ve enerjisini artırır. Dokusal detaylar, su altı canlılarının resimlerdeki varlığını daha da gerçekçi kılmıştır. Mercanların pürüzlü yüzeyleri, balık pullarının ince desenleri, ahtapotun kaygan yapısı eserin gerçekçiliğini ve izleyicide uyandırdığı hayranlığı pekiştirir. Bu dokusal detaylar özenle işlenerek canlıların fiziksel özellikleri vurgulanır ve izleyiciye onların dokusal zenginliğini hissettirmek amaçlanmıştır. Dokular, resme derinlik ve boyut kazandırarak izleyicinin su altı dünyasının karmaşıklığını ve güzelliğini daha derinden anlamasına yardımcı olmuştur. Işık ve gölge kullanımı, renk ve dokuyu daha da vurgular. Su altı dünyasında ışığın kırılması ve yansması, canlıların renklerini ve dokularını daha da belirgin hale getirir. Işık oyunları ve gölgeleri ustalıkla kullanılarak renklerin parlaklığı ve dokuların derinliği artırılmıştır. Çalışmadaki renk geçişleri ve yansımalar, resme mistik bir hava katıp izleyiciyi su altı dünyasının içine çeker.

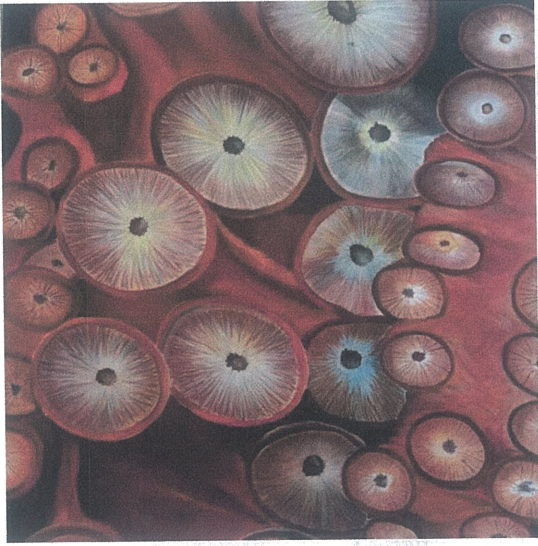
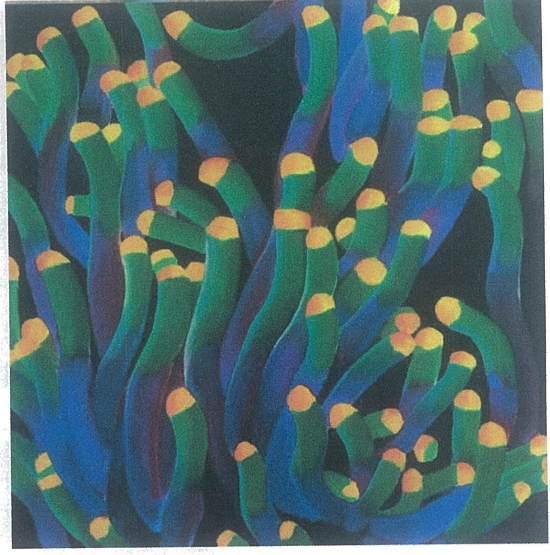
Uygulamanın Düşünsel Yönü

"Sualtı Serenadı" adlı bu çalışma, su altı dünyasının estetik güzelliklerini ve doğanın zenginliğini keşfetmeye davet ediyor. Renklerin canlılığı ve dokuların detaylı işlenmesi, su altı canlılarının benzersizliğini ve doğadaki evrimsel uyumunu izleyiciye görsel olarak sunuyor. Işık ve gölge kullanımıyla bu renkler ve dokular daha da belirgin hale getirilerek, resimlerdeki canlılık ve gerçekçilik artırılıyor. İzleyici, bu çalışma aracılığıyla su altı dünyasının estetik zenginliğini derinlemesine keşfederken, doğanın estetik ve doğal denge konusundaki derin anlayışını geliştirmeye teşvik ediyor. Bu çalışma, doğanın çeşitliliği ve güzelliği hakkında düşünmeye ve bu hassas ekosistemi korumaya yönelik bir estetik duyarlılık oluşturmayı amaçlıyor.

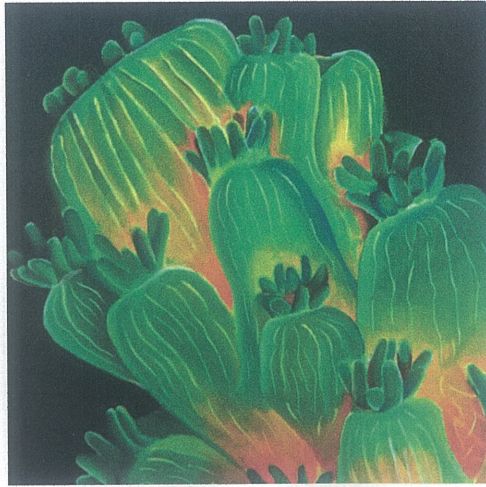
RESİMLER

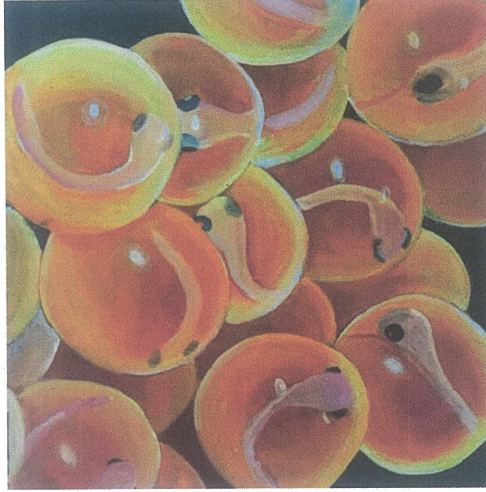
Esmenur Sola, *Sualtı Serenadı*, 2024, Sergi görüntüsü

Esmannur Sola, *Sualtı Serenadı*, 2024, tuval üzerine akrilik, her biri 40×40 cm

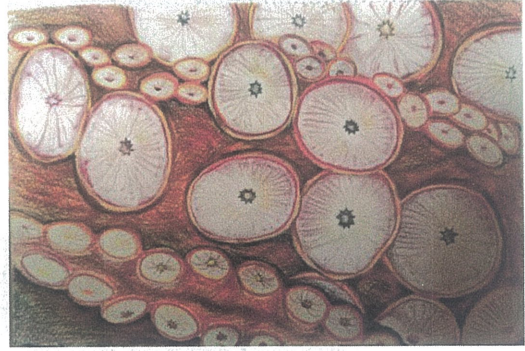
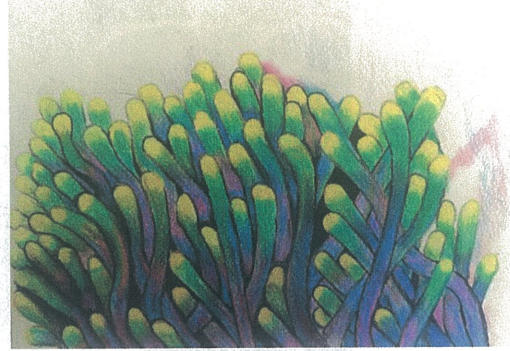

Esmenur Sola, *Sualtı Serenadı*, 2024, Tuval Üzerine Akrilik, her biri 30x30 cm

Esmannur Sola, *Sualtı Serenadı*, Tuval Üzerine Akrilik, 2024, her biri 20×20 cm

ESERDEN ESKİZLER

Esmenur Sola, *İsimsiz*, 2024, kağıt üzerine kuru kalem, her biri 14×21 cm

Esmannur Sola, *İsimsiz* , 2024, tuval üstüne akrilik, 35×50

KAYNAKÇA

- Arslantaş, H. (2019). Çağdaş Sanatta Bir Medyum Olarak Hayvan Kullanımı. Resim Anasanat Dalı Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü
- Anderson, Mark. "Textural Elements of Marine Life in Modern Paintings." *Journal of Visual Arts*, vol. 30, no. 1, 2019, pp. 23-40.
- Batukan, Can (2015, Bahar). "Heidegger ve Deleuze'de Hayvan Sorusuna Giriş." *Cogito, Felsefede Hayvan Sorusu*, 70-85.
- Berger, J. (2017). Hayvanlara Niçin Bakarız? (Çev. C. Çapan). İzmir: Tudem Yayın Grubu
- Brown, Alice. "Exploring Underwater Textures in Contemporary Painting." *ArtWorld*, 14 May 2023,
- Canetti, E. (2016). Hayvanlar Üzerine (Çev.L. Konca). İstanbul: Sel Yayıncılık
- Curtis, G. (2018). Mağara Ressamları. (Çev: Hilal Dikmen). İstanbul: Redingot Yayıncılık
- Doe, Jane. "The Texture of Marine Life in Modern Art." *Journal of Art Studies*, vol. 15, no. 2, 2020, pp. 45-67.
- Eş, A. (2015). 1960' lardan Günümüze Sanatta Hayvan İmgesi. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü
- Simondon, G. (2019). Hayvan Ve İnsan Üzerine İki Ders. İstanbul: Norgunk Yayıncılık.
- "The Evolution of Animal Art." *ArtHistory.net*. Accessed July 9, 2024. <https://www.arthistory.net/evolution-of-animal-art>
- "The Ocean's Palette: Marine Life Textures in Painting." *MoMA Blog, Museum of Modern Art*, <https://www.moma.org/ocean-palette-marine-textures>.
- Underwater Creatures in Art: A Dive into Marine Aesthetics." *ArtNet*, <https://www.artnet.com/underwater-creatures-in-art>.
- Yalçın, A. (2021). 1950'den günümüze Türk resminde hayvan figürleri. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

[https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.jbl.d
e/tr/bilgi-dunyasi/essential_section/84/jbl-hobiniz-iain-tema-
duenyalar%3Fcountry%3Dbg%23:~:text%3DBunlar%253A%2520Hidrozoanlar%252C%252
0s%25C3%25BCngerler%252C%2520sert.salatal%25C4%25B1klar%25C4%25B1%2520ve
%2520deniz%2520ahtapotlar%25C4%25B1n%25C4%25B1%2520i%25C3%25A7erir.&ved
=2ahUKEwiKmf30pmHAxUYSfEDHUX9DaUQFnoECBIQBQ&usg=AOvVaw22EEusdW
ujME5NDEmecHOK](https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.jbl.d
e/tr/bilgi-dunyasi/essential_section/84/jbl-hobiniz-iain-tema-
duenyalar%3Fcountry%3Dbg%23:~:text%3DBunlar%253A%2520Hidrozoanlar%252C%252
0s%25C3%25BCngerler%252C%2520sert.salatal%25C4%25B1klar%25C4%25B1%2520ve
%2520deniz%2520ahtapotlar%25C4%25B1n%25C4%25B1%2520i%25C3%25A7erir.&ved
=2ahUKEwiKmf30pmHAxUYSfEDHUX9DaUQFnoECBIQBQ&usg=AOvVaw22EEusdW
ujME5NDEmecHOK)

[https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://blog.arfb
o.com/baska-bir-alem-deniz-
canlilari/&ved=2ahUKEwiKmf30pmHAxUYSfEDHUX9DaUQFnoECDcQAQ&usg=AOv
Vaw1I8kXHPaIw9VwCx717nxS9](https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://blog.arfb
o.com/baska-bir-alem-deniz-
canlilari/&ved=2ahUKEwiKmf30pmHAxUYSfEDHUX9DaUQFnoECDcQAQ&usg=AOv
Vaw1I8kXHPaIw9VwCx717nxS9)

[https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.turm
epa.org.tr/Turmepa/media/Turmepa/deniztemizdergisi_pdfs/DT-
65.pdf%3Fext%3D.pdf&ved=2ahUKEwiU4Jmw05mHAxXwSvEDHV5-
AfQ4ChAWegQICxAB&usg=AOvVaw14QDyJv9WJZ75mom1ReYtG](https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.turm
epa.org.tr/Turmepa/media/Turmepa/deniztemizdergisi_pdfs/DT-
65.pdf%3Fext%3D.pdf&ved=2ahUKEwiU4Jmw05mHAxXwSvEDHV5-
AfQ4ChAWegQICxAB&usg=AOvVaw14QDyJv9WJZ75mom1ReYtG)

[https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.hede
fenformasyon.com.tr/sanatta-hayvan-
figurleri/&ved=2ahUKEwiQ6cH3woaHAxW1BdsEHbXfdz8QFnoECB8QAQ&usg=AOvVa
w1RsqXW1VN-tY7ICmMeCUhQ](https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://www.hede
fenformasyon.com.tr/sanatta-hayvan-
figurleri/&ved=2ahUKEwiQ6cH3woaHAxW1BdsEHbXfdz8QFnoECB8QAQ&usg=AOvVa
w1RsqXW1VN-tY7ICmMeCUhQ)

[https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://bigumigu.
com/haber/inanilmaz-detaylariyla-19-yuzuil-biyoloji-
illustrasyonlari/&ved=2ahUKEwjt5fiqxoAHAxUESPEDHQLwDe44ChAWegQIDBAB&usg=
AOvVaw2yTWa4ekhCNOIV7LHJLyFG](https://www.google.com/url?sa=t&source=web&rct=j&opi=89978449&url=https://bigumigu.
com/haber/inanilmaz-detaylariyla-19-yuzuil-biyoloji-
illustrasyonlari/&ved=2ahUKEwjt5fiqxoAHAxUESPEDHQLwDe44ChAWegQIDBAB&usg=
AOvVaw2yTWa4ekhCNOIV7LHJLyFG)

GÖRSEL KAYNAKÇA

<https://artsandculture.google.com/asset/untitled-sea-anemones-stalked-jellyfish-philip-henry-gosse/zwER5KjE6VCMxQ>

https://blogger.googleusercontent.com/img/b/R29vZ2xl/AVvXsEjgIApEW5IJccyqn5evNZmSLD4fJOfUNb8vdTE9EOOUuU_UHTDAD_H7_WaOU2vLWOI94kpsrA6mAWd0IpUIO4N7cPiYqSXmsl48mXgZrEQdm4kWbGofzgW14R0f_Xcy-qIIoHxhA-mT96q/s1600-h/hydrodamalis_gigas.jpg

<https://g.co/kgs/cm5h33k>

<https://images.app.goo.gl/hmVUUtLxz9L8dWvD9>

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/1/13/Steller%27s_Sea_Cow.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b9/Jan_van_Kessel_%28I%29_-_The_Day%27s_Catch%28detail%29_-_WGA12146.jpg

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f8/Francisco_de_Goya_-_Still_Life_with_Golden_Bream- Google_Art_Project.jpg

<https://www.arttablo.com/upload/U-winslow-homer-korfez-akintisi-hircin-dalgalar-yagli-boya-klasik-sanacanvas-tablo1466773541-800.jpg>

<https://www.atlasobscura.com/articles/naturalist-georg-wilhelm-steller>

<https://www.bridgemanimages.com/en/explore/artist/Gosse-Philip-Henry-1810-88>

<https://www.thisiscolossal.com/2021/09/two-worlds-david-doubilet/>